

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis, E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana Libri XVI**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1634

Censura Augusti Cæsaris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70090](#)

si præsa quærentur, quid tam absurdum, quæ
aliqui, quibus non intelligaris, cum maxi-
mæ cupias intelligi? quid studiis? quam si cu-
haberas nummos præsentes, asperos, legitimo
charactere impressos, illis per summam leuita-
tem non utaris; sed alios e sepulchris mortuo-
rum coneris eruire, quos nemo agnoscat; ne-
mo velit, qui modò lapiat, pro legitimis habe-
re? quid tam arrogans, quam verba fingere, &
velle nouæ linguae auctorem arque architectum
haberi, quam ne vix quidem ipse intelligas?
quid inanius quam metaphoris totam orationem
implere, & cum verba sint notionum ve-
luti simulacra, ea nouis subinde imaginibus
obscureare, & quam umbras umbratum facere?
Quid denique stolidus quam Pygmæo cali-
gam Maximini adaptare?

Omnis quotquot fuerunt dicendi, scriben-
di, sententiisque magistri periores, hoc genus
aspernati, uno, consensu damnarunt.

Censura Antigoni Regis.

*Judicia de
stylo
Antigoni,
Augusti,
Oe.
Item Plut.
in Apoph.
Censure
stylis summis
condemna-
tio.*

Antigonus Rex prudentissimus, fatuam Rhetorem, nouis & affectatis verbis vten-
tem, ad aures plebeias remisit: Talis autem fuit
eius oratio; χιονεβόλος ἡ ὥρα γενετικὴ λε-
πτοστενὴ τετολητὴν χάρα, Νηισκούτα τε-
μησθεῖσα exorta barbare scire totam fecit regionem.
Cui Antigonus, cū παύτημι, inquit, ὡς
δχλερος γένειαν; Nunquam desnes regi: auribus
vis pro plebeis:

Censura Augusti Cesaris.

*Sueton. in
Aug. 86.*

Genus eloquendi sequutus est elegans, &
temperatum, viciatis sententiarum inceptijs,
atque incontinuitate, & reconditorum ver-
borum, ut ipse dicit, sceroribus; præcipuumque
curam duxit, sensum animi quam apertissime
exprimere: quod quid facilis esse efficeret,
aut necebi lectorum vel auditorem obturba-
ret, ac moraretur, neque præpositiones verbis
addere, neque coniunctiones sibi iterare
dubitauit, qua distractæ afferunt aliquid ob-
scenitatis, etiæ gratiam augent; cacozelos, &
antiquarios, ut diverso genere vitiosos, pari
studio spreuit.

*Maccenaius
μυστηρίων
concinni.*

Exagitabat non solum in primis Mæ-
cenatem suum, cuius μυστηρίων (vitæ) cin-
cinos visqueaque perlequitur, & imitando
per iocum irridet. Sed nec Tiberio parcit,
& expletas, & reconditas voces aucupanti,
M. quidem Antonium, ut insanum increpat,

quæ ea scribentem, quæ mirentur potius ho-
mines quæ intelligant. Deinde ludens milia
& tu constans in eligendo genere dicendi in-
genium eius, addicet hæc: Tuq[ue] dubitas Cim-
berne, Annus, an Veranius Flaccus imitandi
sintribilita, ut verbis, quæ C. Sallustius excer-
pit ex Originibus Catonis, utraris, an potius
Africanorum inanibus sententij, verborum
volubilitas in nostrum sermonem transfer-
dat? & quadam epistola Agrippiæ neptis ia-
genium collaudans: Sed opus est, inquit, date
te operam, ne moleste scribas, aut loqueraris.

Censura Apollonij.

Aγαγεὶς ιδεῖς εἰπεῖσθαι διδυραμβάδην, φίλοις in
χρήσιμοις ποιητικοῖς διδύμοις, vita Apol-
λονίδης ἀγρετλαστού μελενού, καὶ διπερατοῦ οἰκισθε-
ταν ἄνδεις γέρον τὸ ὑπὲρ τὰν μεσίαν Αρδίδα ή-ζειτ.
γείτ.

Nunquam surpauit gesus dithyrambicis,
poeticis nominibus ampullatum, neque leno-
cinatibus voculis concilium, & supra Attico-
rum consuetudinem venustum.

Censura Dionysii Longini.

Eπικεντενεῖ τοῦ δεῖν, οὐ τοῖς μαλισα δισ-
φυλακτοτατον. φύσις γέροντας οἰκισθε-
ταν εἰπειδεις οἰκειοντες διδύμεις καὶ ξερόν-
τος καρδυνών, σεκονοίδης οἴκισθεντος διο-
φεινται, πεντεδιδυνοίτο;

Dιονύσιος οἰκισθεντος διδύμην καὶ γέρεν.
καὶ οὐδὲν, καὶ οὐδὲν τοιούτων, οὐ λόγων, οὐ γα-
νον, καὶ οὐδὲν οὐδὲν τοιούτων, οὐδὲν εἰς
τοιούτων οὐδὲν γάρ, οὐδὲν, ξηρότερον οὐδρωτ-
ον οὐδὲν τὸ μὲν οὐδὲν οὐδὲν οὐδετερον τὸ
οὐδὲν.

Est certè tumor maximum orationis vitium,

idemq[ue] frequetissimum; quia natura omnes,
quod in rebus, & in sermonibus excusat,
desideramus, & ne enectæ imbecillitatibus cri-
men incurramus, inflari volumus, & prouer-
bio locum damus;

Errare in magnis est nobilis error.

sed tumor, vitiosus est, non minus in corpore
quam oratione, & tumidi plerumque dege-
nerant in siccis: nihil enim hydropæ siccius, &
tumidus. Hæc magnus orationum Criticus, cū
quo faciunt Plato, Aristoteles, Cicerio, & om-
nes quotquot sunt optimi.